

Zápis z Výročního zasedání ČNS IAML 2015 a ze semináře hudebních knihoven, které se konalo ve dnech 21. – 22.10. 2015 v Knihovně města Plzně.

Zasedání ČNS IAML a přednášky na téma **Hudbou západočeského regionu napříč staletími** se konaly 21. - 22. 10. 2015 v Polanově síni ústřední budovy Knihovny města Plzně, B. Smetany č. 13.

Pořadatelem akce byla **Knihovna města Plzně**, p. o. za spolupráce **České národní skupiny IAML**, **Katedry hudební kultury Pedagogické fakulty Západočeské univerzity /ZČU/**, **Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR** a **Regionální organizace Plzeňského kraje**, a též za finanční podpory **Ministerstva kultury ČR**. V roce 2015 se Plzeň prezentuje jako „EVROPSKÉ HLAVNÍ MĚSTO KULTURY“.

<https://www.plzen.eu/obcan/o-meste/projekty-mesta/evropske-hlavni-mesto-kultury/>

<http://www.plzen2015.cz/cs/content/projekty>

Zápis ze zasedání ČNS IAML Plzeň, 22. 10. 2015 9 – 11 hod.

Zahájení: blok moderovala místopředsedkyně ČNS IAML **Jana Navrátilová** z MKP (za nepřítomnou a omluvenou předsedkyni ČNS IAML Z. Seyčkovou)

- **Hudební seminář "Muzikoterapie v knihovnách"** (28.-29. dubna 2015 v Brně)
- **New York – Mezinárodní konference IAML** (účastnily se: Zuzana Petrášková, Národní knihovna, Praha, Blanka Ellederová, Městská knihovna v Praze, Zoja Seyčková, Institut B. Martinů, Praha
- **Na podzim 2016 se plánuje Výroční zasedání ČNS IAML v Knihovně města Hradce Králové 20. a 21. 9. 2016**

Výsledky hospodaření (z materiálů pokladníka ČNS IAML **Jany Blažíkové** prezentovala Z. Petrášková):

Ke dni 19.10.2015 disponuje Česká národní skupina IAML hotovostí v částce 105,50 Kč a prostředky na bankovním účtu (Fio banka) ve výši 45.377,54 Kč.

Na příspěvcích členů ČNS IAML bylo vybráno v roce 2015 celkem 27.000,- Kč:

mezinárodní členové (12).....21.600,- Kč

národní členové (12)..... 5.400,- Kč

Na účet IAML bylo z příspěvků skupin s mezinárodním členstvím zasláno 17.402,89 Kč, za odeslání této částky byl zaplacen bankovní poplatek 200,- Kč. Protože jsme byli až se zpožděním informováni o výši tohoto ročního příspěvku, který byl navýšen, dlužíme ještě organizaci IAML 28,80 EUR. S pokladníkem Thomasem Kalkem bylo dohodnuto, že tuto částku zaplatíme v následujícím roce 2016 spolu s příslušným příspěvkem za rok 2016.

Volba tajemnice (místo Šárky Handlové): odsouhlasen návrh dočasného obsazení funkce **Z. Petráškovou**
Informace o činnosti jednotlivých odborných skupin:

- **Hana Borková** z NKP = katalogizace v RDA a speciální dokumenty
- **Růžena Matěnová** z Knihovny Města HK = problematika hudebních oddělení veřejných knihoven - (komentář **Jana Navrátilová** z MKP)
- **Filip Šír** a **Iva Horová** = představení projektu Národní virtuální fonotéky
- **Zuzana Petrášková** z NKP = R- projekty a jejich naplňování v ČR Informace o Mezinárodní konferenci IAML 2015 v New Yorku (prezentace **Blanky Ellederové** z MKP)

Zápis ze semináře hudebních knihoven s názvem Hudbou západočeského regionu napříč staletími

21. 10. 2015 - 9.00 - 21.00 hod.

Pestrý program dvoudenní konference připravila hostitelská instituce zejména ve spolupráci s odbornými pedagogy Katedry hudební kultury PF ZČU. Účastníci konference dostali příležitost setkání s přímými aktéry hudebního života v Plzni a prostřednictvím několika tematicky vyprofilovaných přednášek doprovázených hudebními ukázkami včetně živých vystoupení tak získali řadu cenných informací i vlastní zajímavou zkušenost s hudbou odehrávající se v západočeském regionu od 17. století až do současnosti.

Prvním přednášejícím byl Doc. Mgr. **Tomáš Kuhn**. Působí na katedře hudební kultury Pedagogické fakulty ZČU v Plzni, kde se věnuje nonartificiální hudbě, hudební teorii a klavíru. Zabývá se podrobně dějinami populární hudby a jazzu v západočeském respektive plzeňském regionu, publikoval v oblasti hudební kinetiky a pro studenty a učitele hudební výchovy vydal „*Stručné dějiny populární hudby a jazzu*“. Je autorem hojně používané příručky „*Rytmicko-melodické modely k doprovodům populárních písní podle akordových značek a jejich klavírní stylizace*“; klavírní hru podle akordových značek spolu s nonartificiální hudbou vyučuje

rovněž na Plzeňské konzervatoři.

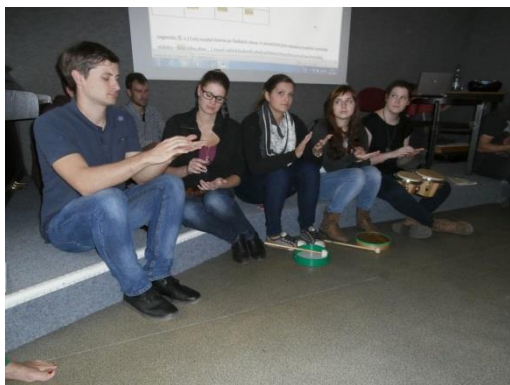
Na základě dlouhodobého výzkumu a kontaktu s pamětníky a aktéry populární hudební scény vznikla nejen tato konkrétní přednáška, ale zřejmě i jedna obsáhlá kapitola v budoucí knize věnované kulturní historii Plzně ve světle letošní nominace na město kultury, v níž T. Kuhn dokumentuje právě bohatou historii hudebního života, speciálně tedy jazzové, taneční i rockové hudby v západočeské metropoli. Jeho příspěvek nazvaný **Plzeňský poválečný pop a jazz** působil jako zajímavý historický exkurz do počátků formování jazzové scény v konkrétním místě ČR resp. do světa tehdejších populárních swingových, tanečních a jazzových orchestrů a později i bigbítových, rockových i jazz-rockových uskupení. Zaznělo zde např. mnoho konkrétních informací o jejich zakladatelích a hráčích, z nichž mnozí byli ve svém žánru přínosem pro kulturu celého bývalého Československa. Velmi zajímavým a - domníváme se - specifickým rysem v rozvoji jazzového hraní v regionu těsně po konci 2. světové války byly i četné doložené hudební kontakty včetně darovaných notových svazků s vypracovanými hudebními aranžmá pro provozování jazzových standardů jednotlivými nástroji orchestru, které zde svým českým kolegům-hudebníkům zanechali jejich sympatizující protějšky z US Army.

Skladatel, hudební teoretik, pedagog a plzeňský rodák doc. MgrA. **Jiří Bezděk** je současným vedoucím Katedry hudební kultury FPE ZČU a také členem profesorského sboru Plzeňské konzervatoře, kde vyučuje kompozici, instrumentaci a aranžování. Z publikací autora jmenujme např. *Soudobá hudba před tabulí: základní pojmy, fakta, komentáře a ukázky k zařazování moderních a postmoderních skladeb do výuky na školách všech stupňů* nebo rovněž pedagogům určený text *Teoretická východiska k výuce harmonizace tonální melodie*. S výukou na materiálu lidových písní souvisí např. jeho v četných reedicích vydaná příručka *Úvod do harmonizace české lidové písně a do její jednoduché stylizace pro klavír a akordeon* (sig. MKP VT 2051). http://www.rozhlas.cz/vltava/host/_zprava/jiri-bezdek-skladatel--1496176

Pro účastníky konference hudebních knihoven J. Bezděk připravil zajímavý příspěvek **Soudobá vážná hudba Plzeňského regionu**, v němž uplatnil vývojové hledisko vedené od generací prvních učitelů a jejich následovníků až po současné reprezentanty hudební kultury v Plzni.

Jako atraktivní zpestření programu zapůsobilo vystoupení PhDr. **Štěpánky Liškové**, Ph.D.

Ve svém vystoupení nazvaném pořadatelem **Z jiného šálku aneb kulturní dotek s klasickou hudbou Indie** se představila v taneční kreaci s indickým bubínkovým instrumentárem za doprovodu studentů svého semináře. Zúročila zde mj. své dlouhodobé zkušenosti s tradiční hudbou a indickým tancem s jeho vysoce sofistikovaným hudebně-pohybovým vyjádřením

Konkrétní poznatky o sběratelích regionálních památek lidové hudby a písní prezentovala Mgr. et Mgr. **Romana Feiferlíková** Ph.D., jež stejně jako její předřečníci působí na Katedře hudební kultury FPE ZČU.

V příspěvku nazvaném **Sběratelé lidových písní** se v centru pozornosti ocitl zejm. plzeňský rodák a bývalý československý legionář **Oldřich Blecha** (1892-1951). Po svém návratu do Československé republiky opět působil v Plzni a plzeňském regionu jako skladatel, hudební pedagog, vydavatel (např. časopis *Za hudební výchovou* později vydávaný jako měsíčník

„pro sblížení širší veřejnosti s hudebním uměním“ a přejmenovaný *Za hudebním vzděláním*), hudební organizátor (zakladatel Hudebního uměleckého klubu v Plzni) a sběratel písní. Sběratelství se intenzívně věnoval zejm. v období protektorátu a jeho spolupracovníky byli učitel **Karel Rodina**, malíř, grafik, ilustrátor a Blechův přítel **František Václav Eisenreich** (1892-1969), profesor učitelského ústavu v Plzni. Další osobností připomenutou v referátu byl další plzeňský skladatel a sběratel **Jaroslav Bradáč** (1876-1938). Jeho *Plzeňské písně* vycházely ve sbírkách u nakl. Urbánka ještě před první světovou válkou; další sběratelskou oblastí Bradáče bylo Sulislavsko (vl. nákladem ve 30. letech vydané *Sulislavské písně* mají v katalogu MKP sig. VZ 26618). O generaci mladší je etnografka a dlouholetá pracovnice Národopisného muzea v Plzni **Marie Ulčová** (1925–1998). Až do současnosti nás na závěr zavedly sběratelské aktivity **Zdeňka Vejvody** soustředěné v publikacích *Plzeňsko v lidové písní I a II.*: ve své 1. části nabízí obsáhlou studii s tématem historických pramenů lidových písní a tanců a základní charakteristiku jejich hudebních typů, 2. část je koncipována jako antologie 354 historických zápisů hudebního folklóru.

*Večerní hodinu a půl trvající koncert přinesl zajímavá a hodnotná vystoupení domácích umělců, mezi nimiž byla právě i autorka posledního zmíněného referátu **R. Feiferlíková**, která zde vystoupila jako mezzosopranistka a v duu se svou kolegyní provedla mj. cyklus písní, jejichž autorem byla další nám již známá osobnost, skladatel **Jiří Bezděk**. Starou hudbu z repertoáru triových sonát Corelliho a Vivaldiho přednesl ansámbl mladých interpretů. Koncert moderoval a cembalový part hrál **Vít Aschenbrenner**, jehož referát jsme měli vyslechnout následující den.*

Do historie konkrétně období přelomu 17. a 18. století nás zavedla přednáška Mgr. **Víta Aschenbrennera**, Ph.D. **Hudební provoz v jihozápadních Čechách v 18. století**. Týkala se hudební regionalistiky a metodologických a muzikologických východisek jejího zkoumání, zejména problematiky práce s prameny, jejich evidence a vyhodnocování. Přínosný pohled na toto téma, které má autor zpracované jako badatel i provozovatel hudby tohoto období, obrátil naši pozornost hned k několika hudebním centrům: Plzni, Klatovům, Přešticím a Žinkovům s jejich poutními a děkanskými kostely a dochovanými hudebními prameny; v souvislosti s hudební liturgií jsme navštívili v přednášce rovněž opatství v Kladrubech, Plasích, Teplé a Oseku.

*Obsah semináře i následné diskuse přispěly k rozšíření a zároveň k prohloubení pohledu účastníků konference na hudební život západočeské metropole a aktivity spojené s hudebním knihovnictvím a činností Katedry hudební kultury FPE ZČU. Do fondu zařadíme titul nově vydaných *Lidových písní z Plzeňska* v úpravě **O. Blechy**.*